

VI. СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ

КОНЦЕПЦІЯ БІОФІЛІЇ ТА БІОФІЛЬНОГО ДИЗАЙНУ В СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДІВ ГОСТИННОСТІ

БОЙКО Т.О.

кандидат біологічних наук
доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Україна

Біофільний дизайн у закладах гостинності – це стратегія створення просторів, що поєднують людей з природою, покращуючи фізичний та психологічний комфорт гостей через використання природного освітлення, натуральних матеріалів, живих рослин та органічних форм [1]. Цей підхід зменшує стрес, підвищує задоволеність клієнтів та створює унікальну, сталу атмосферу.

Поняття біофілії ґрунтується на ідеї про вроджену схильність людини до тяжіння до природного середовища та живих організмів, що сформувалося в процесі еволюції [2]. Термін був науково обґрунтований Едвардом Вілсоном і згодом став теоретичною основою для розвитку біофільного дизайну в архітектурі та ландшафтному проєктуванні [3]. Біофільний дизайн розглядається як міждисциплінарний підхід, що інтегрує принципи екології, психології середовища, архітектури та дизайну інтер'єрів.

Основна мета біофільного дизайну полягає у створенні простору, який не лише відповідає функціональним вимогам, а й підтримує психофізіологічний комфорт людини [4]. У середовищі закладів гостинності це має особливе значення, оскільки гість перебуває в умовах зміни ритму життя, підвищеного емоційного навантаження та інформаційної насиченості. Присутність природних елементів сприяє відновленню емоційної рівноваги та формуванню позитивних вражень від перебування у закладі.

Біофільний дизайн реалізується через три основні групи компонентів: прямий контакт з природою, непрямий контакт та просторово-композиційні патерни [5]. Прямий контакт включає використання живих рослин, водних елементів, природного освітлення, вентиляції та можливості візуального зв'язку з ландшафтом. Непрямий контакт передбачає застосування натуральних матеріалів, органічних форм, природної кольорової гами, а також імітацію природних текстур і візерунків. Просторові патерни відображають природні принципи організації середовища, зокрема поєднання відкритих перспектив і захищених зон, ритмічність, багатшаровість та варіативність простору.

У закладах HoReCa біофільний підхід може реалізовуватись у lobby-зонах, ресторанных залах, внутрішніх двориках, терасах, зимових садах, SPA-просторах та зонах відпочинку персоналу. Важливим є не лише наявність

рослин, а й їх системна інтеграція в просторову структуру закладу. Рослини можуть виконувати роль зонування, візуального акценту, шумового бар'єра або елемента навігації в просторі.

Наукові дослідження підтверджують, що біофільні елементи позитивно впливають на когнітивні функції, знижують рівень стресу та сприяють формуванню відчуття безпеки. У сфері гостинності це трансформується у підвищення рівня задоволеності гостей, зростання лояльності та повторних відвідувань. Для персоналу біофільне середовище може зменшувати прояви професійного вигорання та покращувати продуктивність праці.

Важливо підкреслити, що біофільний дизайн не зводиться до простого декорування простору рослинами. Йдеться про концептуальний підхід, який передбачає гармонійне поєднання природних та штучних елементів у єдину функціональну систему. Успішна реалізація біофільних рішень потребує участі фахівців різного профілю, зокрема ландшафтних архітекторів, дизайнерів інтер'єру, інженерів та екологів.

Таким чином, біофільний дизайн у закладах гостинності виступає не лише як естетичний тренд, а як стратегічний інструмент формування сталого, комфортного та конкурентоспроможного середовища. Він поєднує екологічні, соціальні та економічні переваги, що відповідає сучасним концепціям сталого розвитку та орієнтації на потреби людини. впровадження біофільних принципів у практику проектування HoReCa є стратегічним рішенням, що впливає на якість простору, ефективність експлуатації та конкурентоспроможність закладу. Системний підхід до озеленення дозволяє перетворити природні елементи на повноцінну частину сервісної інфраструктури. Це забезпечує довгострокову цінність інвестицій у зелені рішення та підсилює роль озеленення у формуванні сталого середовища гостинності.

Список використаних джерел

1. Бойко Т.О. Озеленення готельно-ресторанних комплексів як інструмент реалізації принципів сталого розвитку. Таврійський науковий вісник. №147. 2026. 364-373. <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2026.147.1.43>
2. Kellert S. R., Heerwagen J. H., Mador M. L. (eds.) *Biophilic Design: The Theory, Science, and Practice of Bringing Buildings to Life*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, 2008. <https://lnk.ua/k4xJZ9kVy>
3. Jeanne Gang Unveils a Striking Tree-Inspired Hotel. URL: <https://www.architecturaldigest.com/story/jeanne-gang-reimagines-hospitality-with-an-aspen-inspired-hotel>
4. Кривуц С.В. Принципи біофільного дизайну в формуванні території готельних комплексів. Український мистецтвознавчий дискурс. 2024. № 1. 123–128. <https://doi.org/10.32782/uad.2024.1.15>
5. Бойко Т.О., Бойко П.М. Екосистемні послуги зелених насаджень – основа формування екологічної компоненти сталого розвитку урболандшафтів. Таврійський науковий вісник. №145. 2025. 325–331. <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2025.145.1.37>